

LBRIS

Voltaire

We know
books

MICROME GAS

● Lambodar
2026

Introducere	3
Micromegas	9
Visul lui Platon	63

LBRIS

We know
books

MICROME GAS

Capitolul I

Călătoria unui locuitor din lumea stelei Sirius pe planeta Saturn

Într-una dintre planetele care se învârtesc în jurul stelei numite Sirius trăia un tânăr foarte deștept pe care am avut cinstea să-l cunosc cu prilejul ultimei lui călătorii în mărunțul nostru furnicar. Îl chema Micromegas, nume care se potrivește bine tuturor oamenilor mari. Avea 8 leghe înălțime: 8 leghe, adică 24.000 de stânjeni de câte 5 palme fiecare. Câțiva geometri, oameni totdeauna folositori publicului, vor lua îndată pana și vor găsi că, deoarece domnul Micromegas, locuitor din țara lui Sirius, are de la cap la picioare

24.000 de stânjeni, care fac 120.000 de palme domnești, și având în vedere că noi, cetățeni ai pământului, n-avem decât 6 palme, iar globul nostru are vreo 9000 de mile de jur-împrejur, vor găsi, zic, că globul care l-a produs pe domnul

Micromegas trebuie neapărat să aibă o circumferință de 21.600.000 de ori mai mare decât măruntul nostru pământ. Nimic nu-i mai simplu și mai obișnuit în natură decât ceva de soiul acesta. Statele unor suverani din Germania sau Italia, pe care le poți înconjura într-o jumătate de ceas, comparate cu imperiul Turciei, al Moscoviei sau al Chinei, nu sunt decât o foarte slabă imagine a nemaipomenitelor deosebiri pe care natura le-a pus în toate ființele.

Dacă statura excelenței-sale are înălțimea pe care am scris-o, toți sculptorii și toți pictorii noștri vor admite fără greutate că o curea cu care domnia-sa își încinge mijlocul poate să aibă o lungime de 50.000 de palme

domnești, ceea ce înfățișează o talie destul de frumoasă.

Cât despre mintea lui, e una dintre cele mai cultivate pe care le avem; știe o mulțime de aspecte și a și născocit câteva; nici n-avea 250 de ani când, în timp ce studia, cum e obiceiul, la colegiul iezuiților de pe planeta pe care locuiește, a descoperit, prin puterea minții lui, peste 50 de teoreme de-ale lui Euclid. Așadar, cu 18 mai mult decât Blaise Pascal, care, după ce a descoperit 32 jucându-se (cel puțin așa spune soră-sa), a ajuns mai târziu un geometru destul de mediocru și un foarte prost metafizician. Pe la vreo 450 de ani, când abia ieșea din copilărie, a disecat o mulțime de insecte de acelea mici care n-au nici măcar 100 de palme diametru și care nu se văd cu microscopul obișnuit; a scris cu acest prilej o carte foarte curioasă, dar care i-a adus oarecare neajunsuri.

LIBRIS
Muftiul din țara lui, mare chițibușar și foarte ignorant, găsi în cartea lui niște afirmații suspecte, necuviincioase, îndrăznețe, unele eretice, altele care miroseau a erezie, și îl urmări cu strășnicie: trebuia știut dacă forma substanțială a puricilor din Sirius era de aceeași natură cu aceea a melcilor. Micromegas se apără cu mult spirit. Femeile îi luară partea. Procesul ținu 220 de ani. În sfârșit, muftiul puse pe niște jurisconsulți să condamne cartea, pe care n-o citiseră, și autorul primi ordin să nu mai dea pe la Curte timp de 800 de ani.

Micromegas nu se prea supără că fusese alungat de la Curte, care era plină numai de clevetiri și de josnicii. Făcu un cântec foarte nostim împotriva muftiului, de care acesta nici nu se sinchisi. Pe urmă începu să se plimbe din planetă în planetă ca să-și desăvârșească, cum se spune, sufletul și mintea. Cei care nu călătoresc decât cu poștalionul sau cu landoul vor fi desigur mirați de felul cum umblă lumea pe-acolo

pe sus; fiindcă noi, pe grămăjoara noastră de noroi, nu pricepem nimic dincolo de obișnuințele noastre. Călătorul nostru cunoștea de minune legile gravitației, precum și toate forțele atractive și repulsive. Se sluzea de ele atât de bine încât, când cu ajutorul unei raze de soare, când cu vreo cometă, mergea din glob în glob, el și cu familia lui, așa cum o pasăre zboară din ram în ram. Străbătu în puțină vreme Calea Lactee; sunt nevoit să spun că n-a văzut niciodată, printre stelele cu care această cale e presărată, acel preafrumos cer empireu pe care ilustrul vicar Derham se laudă că l-a văzut cu luneta lui. Nu vreau de loc să spun că domnul Derham n-a văzut bine, ferească Dumnezeu! Dar Micromegas a fost chiar la fața locului și știu că e bun observator, și pe urmă eu nu vreau să contrazic pe nimeni.

Micromegas, după ce făcu un ocol, ajunse în planeta Saturn. Oricât de obișnuit era el să vadă aspecte noi, la început, când văzu cât e de mic globul acesta și cât de mărunți sunt